

ITEM No. 11317/53

HUNGARY

PRISONS AND CAMPS /2506/

M.J.
10 Nov
VII/911/m

The Poor-House In RAKICSAN-Asylum For Hungarian
Refugees.

SOURCE PRIESTE:

A 20 -year- old young man who left Hungary in December 1952.

DATE OF OBSERVATION:

1952-1953.

SUMMARY:

Description of conditions, schedule, meals, etc.

EVALUATION COMMENT:

This is a routine description of the asylum. The reported treatment of Hungarian refugees is in agreement with information available in our files.

X X X

Forrás a MURASZOMBATI kórházban végrehajtott műtét következtében féllábát elvesztette és mint munkaképtelent az UDBA 1952 december 17-én RAKICSANra helyezte át, ahol félételt töltött.

RAKICSAN régi neve BATTHYÁNYFALVA volt, 600-700 lakóssal, magyar szlovén magyarok többségben. Lendava folyó megy el mögötte. Két utcája van nagyobbacska, a többi gyenge állapotban, járda nélkül. Egy temploma van, református. MURASZOMBAT 3 km.re esik, innen jövet balra fekszik az ALSÓLENDVAI irszágut mellett egy egyemeletes kastély, két toronyszobával a két szélén: a gróf BATTHYÁNY család tulajdona. Legalább 500 éves, 5-60 személy befogadására alkalmas, vagy még többre, mert az emeleten még üres helyiségek vannak, az egyik nagyterem ezek közül egymaga 80 személyt fogad be.

A főúri kastélyt hatalmas park veszi körül, kb. 10 méter hosszú az országút mentén. Ahol elválik az országuttól, a park déli irányban 400 méterre terjed ki. Platan, tölgy, bükk fenyő és más fák borítják dus csallitossal.

tén csallitoss

/more/

1.

a parkban épült. A park egy részét a hatóságok kiirtatták s labdarugó pályát csináltattak az irtáson.

1946-47-ben laktanyává alakították át, 47 végén szegényház lett belőle, 500 elesett, munkanélküli, nagyrészt mindkét nembeli idős ember a lakója: voltak köztük csendes bolondok is. Többnyire 60-tól felfelé vették fel őket. Munkaképtelenek voltak, valamint vakok, rokkantak, még fiatalabbja is akadt közöttük.

Volt ott egy 80-as hálóterem, egy 40-es, aztán kisebb szobák: 10-15 lakóval. Az eltartottak között akadt szép számmal magyar is, - beemészült.

A munkabírók közül sokan dolgoztak a domban, illetve a parkban, általában házimunkát végeztek, fát vág-
tak, vizet hordtak, a konyhán foglalatostkodtak, vagy a parkban: fűvet kaszáltak, locsoltak stb.

Reggelire tejeskávé volt, nagyon rossz egy szelet fekete kenyérrel. Nyári hónapokban tizórait is adtak: egy szelet lekváros, vagy margarinos kenyeret. Délebedre leves, főzelék, hetenként háromszor hússal. Uzsonna szintén lekváros vagy margarinos kenyér. Vacsota tea, tejeskávé, minden héten egyszer leves, kenyér.

Az ápoltak az emeleten és földszinten voltak elhelyezve. A magyar menekülteknek az UDBA két szobát tartott fenn, az egyikbe öt, a másikba három magyar fért. A földszintes ablakok rácsozottak voltak, valószínűleg még abból a korból, amikor kaszárnyának volt berendezve.

Amikor valaki engedély nélkül, tehát szökési szándékkal átlépte a magyar-jugoszláv határt, kivizsgálás céljából rendszeresítették a jugoszláv hatóságok azt az eljárást, hogy a menekülteket két-három héti börtönben tartották, mégpedig MURASZOMBATon. Mikor egy pár ujonnan érkezett, akartak idehelyezni a szegényházból másfele elszállítottak megfelelő számú menekültet.

A magyar menekültek étkezése ugyanaz volt, mint a szegényházi ápoltaké, azzal a különbséggel, hogy bővebben mérték az ételt és repetálhattak volna, ha az étel egyáltalában élvezhető lett volna.

Hozzá tartozott még a házirendhez, hogy állandó UDBA felügyelet alatt állottak. A parkba kimehettek ugyan sétálni, de a faluba nem és ha MURASZOMBATra moziba akartak menni, előzetes engedélyt kellett kérniük. A számukra megállapított napi rend egyébként a következő volt: 7 órakor ébresztő, utána reggeli torna. UDBAsok ellenőrizték: gyakran még 1/2 8-kor ágyban találták őket, emiatt nézeteltérések is voltak közöttük és az UDBA között.